

נאום נשיא צרפת בפני כנסת ישראל

יום שני, 23 ביוני 2008, ירושלים

אדוני נשיא מדינת ישראל,
גברתי יושבת ראש הכנסת,
אדוני ראש הממשלה,
אדוני יושב ראש האופוזיציה,
גברתי נשיאת בית המשפט העליון,
גבירותיי ורבותיי חברי הכנסת,

בין צרפת וישראל שוררת ידידות עמוקה, שעמדה בפני כל תהפוכות ההיסטוריה בשנים השנה האחרונות. ידידות זו אינה נובעת אך ורק מחויבותן של הקהילה היהודית בצרפת ושל קהילת יוצאי צרפת ודוברי הצרפתית בישראל, קהילות המהוות כעין גשר בין שתי המדינות. היא נובעת גם מדבר עמוק יותר: מן האופן שבו היהדות השפיעה על התרבות הצרפתית, הזינה והעשירה אותה, ומן ההשראה ששאבו אבותיה המייסדים של מדינת ישראל מערכיה האוניברסליים של צרפת. היא נובעת מן הקשרים הכלכליים, המדעיים, הטכנולוגיים והאינטלקטואליים ההדוקים שבין שתי המדינות; אך גם, באופן הפשוט והטבעי ביותר, מיחסי האנוש שנרקמו בין שני העמים, המבינים זה את זה כל כך טוב.

באתי לכאן בשם העם הצרפתי כדי לתת לידידות הזאת תוקף מחודש וממלכתי, ואני שמח לראות באיזה חום ובאיזו אחווה נענה לכך העם בישראל.

אני רוצה לומר לכם עד כמה אני נרגש מאוד לפתוח את דבריי כאן בירושלים, העיר הקדושה לשלוש הדתות: ליהודים, לנוצרים ולמוסלמים. אני מעריך את הכבוד הגדול שחלקתם לנשיא הרפובליקה של צרפת בכך שהזמנתם אותי לנאום בכנסת, שהיא סמל - וראיתי זאת לפני מספר רגעים - לאחת מן הדמוקרטיות האותנטיות ביותר בעולם.

הייתי שמח אם בכל הפרלמנטים בעולם ניתן היה לקטוע נואם בשם חופש הביטוי. כזאת היא הדמוקרטיה הישראלית. גבירותיי ורבותיי חברי הכנסת, באמצעותכם הייתי רוצה לפנות לישראלים כולם. הישראלים, שאבותיהם ייחלו במשך מאות בשנים לכך שיום אחד תשוב ותקום אומה יהודית. אומה יהודית חופשייה, סוף סוף חופשייה, לקבוע את גורלה ולהחליט על עתידה בעצמה, כשאר אומות העולם. אני פונה אל העם בישראל, שבחר בדמוקרטיה ובחירות, ושזכה בהן, עם כה אמיץ, שזכה בהן בעצמו, בזכות אומץ ליבו, בזכות האנרגיה שלו ובזכות תבונתו, ולא בזכות אף אחד אחר. אם אתם לא הייתם רוצים בזאת, אף אחד אחר לא היה רוצה בזאת במקומכם. יש צורך בכנות ובאומץ כדי להכיר בזה. אך באמצעותכם אני רוצה לפנות גם לעם היהודי כולו, העם היהודי שזמן כה ארוך היה חסר טריטוריה ומוסדות פוליטיים, אך עם כך היה עם שבניו היו שותפים לאותה עמדה מוסרית, לאותה תפיסת עולם, לאותה מסורת, לאותה אמונה ולאותה תקווה. עם שלא האלימות ולא השנאה לא גרמו לו לנטוש את הערכים האוניברסליים שהנחילו נביאי ישראל לאנושות כולה.

לא הגלות ולא התלאות לא עקרו מלב העם הזה את זכר הארץ המובטחת. אדרבא, גם לאחר אלפיים שנה ידע כל בן לעם הזה, המפוזר בכל רחבי העולם, לומר: "אני יהודי, כיוון שכבן אובד לעם ישראל, חשתי את יהדותי מפעמת בתוכי, חזקה ממני".

בשם העם הצרפתי אני רוצה להביע את ידידותי ואת הכבוד שאני רוחש לעם ישראל, עם גדול שקיים את ההבטחה שעברה מדור לדור בעם היהודי למן היציאה לגלות: לשוב לארץ בה "קם העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית".

לפני ששים שנה, שמעון היקר, תבעו נשים וגברים שאופיים חושל בידי נסיונות החיים הקשים ביותר את הקמתה של "מדינה יהודית בארץ ישראל". עוד קודם לכן הכריז הרצל "אם תרצו, אין זו אגדה". ואמנם, הם רצו בכך, ותחיית ישראל חדלה להיות אגדה, והפכה למציאות.

אני רוצה לבטא את הערצתי לאותם נשים וגברים יוצאי דופן שביקשו להקים מדינה בה יבטחו "שיויון זכויות חברתי ומדיני גמור לכל אזרחיה בלי הבדל דת, גזע ומין"; "חופש דת, מצפון, לשון, חינוך ותרבות"; והגנה על "המקומות הקדושים של כל הדתות".

כן, אני רוצה להביע את הכבוד שאני חש לאידאל שהניע אותם. חלומם היה גדול, כי הזינו אותו מאות שנים של ציפיה, כמו גם האימה שניתן עדיין היה לקרוא במבטם המסוייט של ניצולי מחנות ההשמדה.

מאמינים ולא-מאמינים, כולם כאיש אחד לא יכלו אז שלא להיזכר בפסוק שכל יהודי העולם אף פעם לא חדלו ללמד את ילדיהם: "ויאמר ה' אל-משה עלה אל-הר העברים הזה וראה את-הארץ אשר נתתי לבני ישראל" (במדבר, כ"ז, י"ב).

אולם מדינת ישראל אינה מהווה רק את הגשמתה של ההבטחה שעמדה תמיד בלב הזהות היהודית. מדינת ישראל אינה רק שיבה למקורות. מדינת ישראל אינה רק ביטוי לנוסטלגיה. מדינת ישראל אינה רק הניסיון להחיות עבר שחלף. מדינת ישראל היא מדינה מודרנית, המכוונת אל העתיד. זוהי מדינה – הרשו נא לחבר לומר זאת - שהיא בעת ובעונה אחת לאומית ומכוונת אל האוניברסלי.

שכן זו מדינה שאיננה שייכת רק לאזרחיה, אלא גם לכל מי שרואים בעצמם את ממשיכה של היהדות ברחבי העולם.

בעיצומו של הסבל הם אף פעם לא הפסיקו לקוות לעולם טוב יותר. בעבורם, המדינה הייתה קודם כל ההוכחה לכך שתקוותם לא הייתה לשווא.

"אינני מצהיר על מוצאי היהודי אלא במקרה אחד", אמר ההיסטוריון הצרפתי הדגול מרק בלוך: "כשאני עומד מול אנטישמי". למי שהטילו ספק בפטריוטיות של מרק בלוך, נהג המלומד הגדול הזה, שנרצח בידי הגסטאפו לאחר שעבר עינויים, להשיב בפשטות, באופן דומה לזה שבו שהיו יכולים להשיב גם רבים אחרים: « אני מרק בלוך. הסבא-רבא שלי היה חייל ב-1793; ב-1870 שירת אבי בשטרסבורג הנצורה. ואני, מרק בלוך, ספגתי בילדותי את המורשת הפטריוטית הזאת, שיהודי חבל אלזאס היו תמיד מגיניה הנאמנים ביותר. וצרפת, בה יש היום מי שמבקשים לגרש אותי, ואולי - מי יודע? - גם יצליחו בכך, הייתה ותישאר בעבורי המולדת, תהיינה הנסיבות אשר תהיינה, וליבי לעולם לא יעקר ממנה". כך דיבר אותו צרפתי דגול, יהודי דגול, שנרצח בידי הגסטאפו והביא כבוד להיסטוריה של הרפובליקה הצרפתית.

כמו מרק בלוך, מיליוני יהודים ברחבי העולם חשים קשורים בעבותות למולדתם, שאת שפתה ותרבותה ינקו ואת אווירה נשמו מילדות. אך ליבם אינו יכול להיות אדיש לגורלה של ישראל.

כי גורלו של כל יהודי קשור בגורל כל שאר היהודים.

כי העובדה שישנה בעולם מדינה יהודית כה מצליחה, מהווה לכל אחד ואחת מהם מקור לכבוד ולגאווה.

כי כל אחד ואחת מהם מרגיש בתוככי ליבו שמדינת ישראל היא המפתח להפיכתו המחודשת של העם היהודי לגורם פעיל בהיסטוריה שלו, במקום להיות גורם סביל.

כי בישראל היהדות אינה מוגדרת מתוך היחס לאנטישמיות.

כי לכל יהודי זהו המקום בו יוכל למצוא מקלט אם יום אחד לא יהיה לו, חלילה, מקום אחר להימלט אליו.

כי זהו המקום היחיד בעולם בו הכל בטוחים שלעולם לא יכריחו את היהודים לענוד טלאי צהוב, שלא יאסרו על היהודים לנסוע באוטובוס, לבקר בבתי קולנוע ובתיאטראות ולהחזיק במשרות מסוימות, שלא יאלצו אותם לגור בשכונות ליהודים בלבד או לבקר רק במסעדות, בחנויות ובבתי-ספר ליהודים.

מדינת ישראל היא התשובה לשאלה המיוסרת שרשמה אנה פרנק ביומנה: "קיוויתי שהארץ הזאת תהיה לי למולדת, לי - חסרת-המולדת; אני עדיין מקווה".
זו התשובה לתפילתה של רותקה לסקר, הילדה היהודיה מפולין: "הייתי רוצה לחבר לכתפיי כנפיים ולהתרומם לגבהים (...). לעוף למקום בו אין גטו".

מדינת ישראל היא גם מדינתם של כל בני האדם.
כי הערכים שעומדים בבסיסה הם גם ערכים אוניברסליים: ערכי הצדק והחוק.

מדינת ישראל היא התשובה לאי-הצדק שהיה מנת חלקו של העם היהודי במשך זמן כה רב. אי-צדק זה מהווה אתגר למצפון האוניברסלי.

אין עוד מדינה בעולם שנבנתה מתוך כל כך הרבה סבל ועם כל-כך הרבה תקווה.

אין עוד מדינה בעולם שעצם קיומה היה כרוך מראשיתו באופן כה הדוק באידאל של צדק וברצון לחיות בשלום.

אין עוד מדינה בעולם שהקמתה עוררה תקווה גדולה כל-כך אצל כל מי שאף פעם לא חדלו להתנגד לברבריות בכל מאודם.

לא ניתן לחשוב על ישראל מבלי לחשוב על ההיסטוריה של העם היהודי. לא ניתן לחשוב על ישראל מבלי להיזכר בפוגרומים, בקרונות החתומים, בתאי הגזים. לא ניתן לחשוב על ישראל מבלי לחשוב על הקפיטן דרייפוס העומד בפני שופטיו, על הנשים שמתו מטיפוס במחנות ההשמדה ועל כל הילדים קורבנות השואה המונצחים ביד-ושם.

אולם ההיסטוריה של העם היהודי איננה רק דברי ימי סבלותיו. העם היהודי לא נשאר סביל. הוא כל הזמן נאבק במי שביקשו להשמידו, בעזרת אופיו החזק, מחשבתו המבריקה, תרבותו העמוקה ואמונתו החיונית.

העם היהודי לא הוריש לעולם רק את זכרון סבלותיו. העם היהודי העניק לו גם אוצר. אוצר של ידע ואוצר של אנושיות.

מה הייתה חוכמת העולם ללא נביאי ישראל?

היכן היו הפילוסופיה, הפיזיקה והספרות ללא ההוגים, המלומדים, האמנים והיזמים היהודים מן העולם כולו, שפעלו בכל התקופות ובכל האומות, בכל התרבויות ובכל הציוויליזציות? היכן היה עומד היום העולם ללא שפינוזה, ללא פרויד, ללא איינשטיין?

ישראל היא מדינה בה כל אדם תורם את השפה שלו, את התרבות שלו, את הרגישות המיוחדת לו, את העבר שלו לבסיס המשותף; מדינה בה כל אדם נותן את המיטב שבו לטובת הכלל. מה שהושג כאן במשך ששים שנה הוא מופלא. בגיוון שבה, בחיוניות שלה, בפתיחות המחשבה שלה ובכוח היצירה המיוחד ליהדות - בכל אלה טמון סוד הצלחתה של ישראל.

היהדות היא הרוח הנבואית המאפשרת את העתיד, מביאה קידמה ותובעת צדק.

היהדות היא דרך חשיבה שנוצרה מתוך קשר ייחודי לטקסט התנ"כי במהלך מאות שנים של פרשנות ושל דיאלוג, דיאלוג הפותח את המחשבה לכל האפשרויות ומביא אותה להבנה שאין אמת מוחלטת, וגם לא משמעות אבסולוטית.

וכך, בעודם מתמודדים עם קשיים מכל הסוגים, גייסו מייסדיה של מדינת ישראל את כל תעצומות הנפש ואת כל כוחות הזרוע למלחמה למען הישרדותה. העם הצרפתי מיהר להתייצב לצידכם מרגע תקומתכם. באתי לומר לכם שהעם הצרפתי יעמוד תמיד לצידה של מדינת ישראל כאשר יאיימו על קיומה. כי אי-אפשר להשלים עם איום על קיומה של מדינת ישראל.

אחרי כל מה שידעה אירופה בעברה, אחרי טבח היהודים, לא ניתן לקבל שמאן דהוא בעולם הזה יאמר שהוא רוצה למחוק את מדינת ישראל ממפת העולם. היום הולך האיום הזה ולובש את צורת הטרור. שום עם אינו יכול לחיות תחת איום הטרור. אין לחפש הסברים לטרור. אין לו צידוק. בטרור נלחמים! צרפת מחוייבת מחוייבות מלאה למאבק בטרור, וכשאת קוראת לי לומר, גברתי יושבת-הראש, שהטרור עשוי להכות בצרפת: הוא כבר היכה בצרפת. כן, צרפת היא ידיתה של ישראל, וצרפת תעמוד תמיד לצידה של ישראל כאשר בטחונה או קיומה יהיו מאויימים. תמיד חשבתי כך, תמיד חשתי זאת בתוכי ליבי, ולעולם לא אתפשר על כך. ואלו שקוראים באופן שערורייתי להשמדתה של ישראל ימצאו מולם תמיד – תמיד! - את צרפת, שתחסום את דרכם.

כדי שהדברים יהיו ברורים, וכדי שלא תיוותר כל עמימות, אני רוצה לומר שתכנית הגרעין של איראן דורשת תגובה נוקשה באופן קיצוני מצידה של כל הקהילה הבינלאומית. ישראל צריכה לדעת שהיא אינה לבדה! צרפת נחושה להמשיך ולנהל עם שותפיה מדיניות המשלבת סנקציות הולכות ומחריפות עם פתיחות, למקרה שטראן תבחר לכבד את התחייבויותיה הבינלאומיות. אבל אני חוזר ומדגיש כאן באופן הברור ביותר: איראן המצויידת נשק גרעיני היא דבר בלתי-קביל מבחינתה של ארצי!

גבירותי ורבותי,

לידידים צריך לומר את האמת, אחרת אינך נחשב חבר. והאמת היא שבטחונה של מדינת ישראל, שעליו צרפת לא תתפשר לעולם, לא יובטח באמת אלא כשתקום לצידה סוף-סוף מדינה פלסטינית עצמאית, מודרנית, דמוקרטית ובת-קיימא. אתם מבינים, גבירותי ורבותי, הייתי ידיד מאוד מפקפק של ישראל לו חשבתי שבדמוקרטיה הישראלית אינך יכול לומר מה שאתה מרגיש בתוכי ליבך.

ובכן, צרפת, ידידתה של ישראל שאינה עושה פשרות כשמדובר בטחונה, צרפת הזאת רואה בעצמה גם ידידה של העם הפלסטיני. צרפת רוצה לומר לעם הפלסטיני את האמת. והאמת היא שאיש אינו יכול לקוות להשיב לעם הפלסטיני את זכויותיו בעודו שולל את זכויותיו של העם בישראל וקורא להשמדת מדינת ישראל. האמת היא שהגיע הזמן שהסכסוך הבלתי-נגמר הזה יסתיים. האמת היא שהאלימות צריכה להיפסק. האמת היא שהשנאה המשסה את העמים זה בזה צריכה להתפוגג.

יש לעשות זאת כי המרוויחים היחידים מהעימות הם הפנאטיות, הפונדמנטאליזם, הגזענות והאנטישמיות. השלום צריך לבוא כי סבלתם יותר מדי. השלום צריך לבוא כי היו יותר מדי מתים ויותר מדי מאובים. כי יהודים ומוסלמים, ישראלים ופלסטינים שותפים בסופו של דבר לאותו הסבל ולאותו הכאב, כשמדובר בילדיהם.

כולנו יודעים שלא ימצא פתרון אלא מתוך הבנה הדדית וכיבוד האחר. כולנו יודעים שהעתיד, עתידכם ועתיד שכניכם, יוכל להיבנות רק על סליחה ולא על נקמה. כולנו יודעים שההכרה ההדדית בזכויות הצד השני היא תנאי לשלום.

אני נציגה של ארץ שידעה לסלוח לשכניה. אני נציגה של ארץ שידעה להתפייס עם שכניה. בבית בו גדלתי, סבי שגידל אותי, ושהיה יהודי, אף פעם לא קרא לגרמנים בשם גרמנים. ובכל זאת, כאשר הגנרל דה גול והקנצלר אדנאואר אמרו לצרפתים ולגרמנים: צריך להתפייס ומייד, הצרפתים עשו זאת.

ובכן, ככל העמים, לעם הישראלי יש זכות לחיות בביטחון בגבולות מוכרים ובטוחים. ככל העמים, לעם הפלסטיני יש זכות למדינה משלו, שבה יוכל להחיל את ריבונותו. ככל העמים, העם הישראלי והעם הפלסטיני יחיו בשלום ביום שבו כל אחד מהם ירגיש שנעשה לו צדק, וכאשר היחסים ביניהם יהיו מבוססים על שלטון החוק ולא על כוח הזרוע. כמובן, לי קל יותר לומר זאת, כי אני אינני פוחד שעה שאני נרדם בדירת בערב. כמובן, לי קל יותר לומר זאת, כי אינני פוחד כשאני מטייל בחוץ. מצד שני, המאמצים שעשיתם על מנת לבנות מדינה דמוקרטית ובעלת עוצמה - עשו אותם, עשו את אותם המעשים כדי לבנות את השלום ממנו ייהנו ילדיכם.

אמנם נכון שלא ייתכן שלום תחת איום הטרור. לא תיתכן הכרה הדדית כאשר רקטות פוגעות מדי יום בקורבנות חפים מפשע.

אבל צריך אומץ לומר זאת, ואני אומר זאת, מבלי לרצות לפגוע באיש, אני אומר זאת בפשטות: לא ייתכן שלום מבלי הפסקת מוחלטת ומיידית של ההתנחלות. ישנה הצעת חוק, הנתמכת בידי חברי כנסת רבים, לעידוד מתנחלי הגדה המערבית לעזוב בתמורה לפיצוי וליישוב מחדש בשטח ישראל. על כך אני אומר לכם: ייצרו את התנועה הזאת!

לא ייתכן שלום אם הפלסטינים לא יילחמו בעצמם בטרור. תפקיד זה מוטל על הפלסטינאים. לכל אחד חלקו במלאכה. אבל שלום גם לא יהיה, הרשו לי לומר זאת, אם יימנע מהפלסטינים לנוע או לחיות בשטחם.

לא ייתכן שלום מבלי שתיפתר בעית הפליטים הפלסטינים תוך כיבוד זהותה וייעודה של ישראל. לא ייתכן שלום, וידוע לי עד כמה הנושא הזה כאוב, מבלי הכרה בירושלים כבירתן של שתי מדינות והבטחת חופש הגישה למקומות הקדושים לכל הדתות.

חברים יקרים, אני רוצה לומר לכם דבר אחד. אין לי סמכות להטיף מוסר, ואני גם לא רוצה לעשות זאת. אך אם מדינה ישראל תיקלע לצרות, אתם תראו אז מי הם חברים, ואני לא מאלה שפוחדים מצרות. אבל אני רוצה לומר לכם, היות שנתתם לי את הכבוד לנאום בפניכם, כי באתי לדבר מהלב, ולא רק מן הפה ולחוץ בסגנון של פוליטיקאי. דבריי מכוונים לא לימים הקרובים, אלא לעתיד. והעתיד הוא כזה, שאתם נידונתם לחיות בו זה לצד זה. העתיד הוא כזה, שאין משנים בו כתובת מגורים בקלות כזאת. העתיד הוא כזה, שיהיה יום אחד צורך לעשות שלום. ככל שתקדימו לעשות שלום, כך ייטב לכם ולעולם.

ובכן, חברים יקרים, רבים מן המאמצים הללו יהיו קשים וכואבים, ואני רוצה בהזדמנות זו להודות לכל אחד מחברי הכנסת על הנכונות להקשיב לדבריי, גם כשהם נעימים לאוזן וגם כשהם נעימים פחות. הדבר יהיה קשה וכואב, אך כואב הרבה פחות מאשר כל הדם שיישפך בעימות ללא סוף. השלום כואב, אך הבה נדבר על מלחמה: איזה מחיר שילמו משפחותיכם בעטייה?

כשהסתובבתי בחוץ לפני שעה קלה, ראיתי את חייליכם הצעירים, נוער יפה. אבל אמרתי לעצמי: האם לא יהיה טוב יותר בעבורם אם יוכלו יום אחד להתחיל ישירות בחייהם הבוגרים, מבלי להידרש להגן קודם כל על זהותה ועל קיומה של ארצם? דבר זה לא יוענך לכם ע"י איש אלא אם אתם בעצמכם, ישראלים ופלסטינים, תלמדו להסתדר זה עם זה.

מזה ששים שנה מנסים אנשים ונשים בעלי רצון טוב, כמו הנשיא שלכם, למצוא את הדרך לשלום, וכמה מהם, דוגמת יצחק רבין, אף שילמו על כך בחייהם. כל אחת מן היוזמות שלהם, כל אחת מן המחוות שעשו, אפשרה להשיג התקדמות. הסכמי שלום נחתמו עם מצרים ועם ירדן. ישראל נסוגה מסיני, מלבנון ומעזה. שום מחווה למען השלום אינה מיותרת, ואולי אנו כבר ממש סמוכים למטרה, כי הנה שוב כולם מדברים זה עם זה.

היות שמזה כמה ימים מסתמנת הפוגה באלימות בעזה, אני רוצה להביע תקווה לשחרורו המהיר עד כמה שניתן של החייל גלעד שליט, המוחזק כבן ערובה מזה כמעט שנתיים, וכן לשחרורם של כל האסירים. באנאפוליס החלה דינמיקה חדשה של שלום, נפתחה שנה של משא-ומתן העשוי להיות מכריע. הבה לא ניתן לתקוה לשלום לחמוק מאיתנו! אני מודע לכל הקשיים שעדיין יש להתגבר עליהם. אבל אני אומר לכם: השלום אפשרי! הוא אפשרי עכשיו! זה מה שרוצה הרוב המוחלט של הישראלים ושל הפלסטינים. אל ניתן לשלהבת התקווה לדעוך שוב!

צרפת הקשורה לאיזור זה של העולם בכל כך הרבה זכרונות, צרפת שאוהבת ומכבדת את כל עמי המזרח התיכון, צרפת הזאת רוצה לתרום את תרומתה לשלום. היא מוכנה לארח על אדמתה כל מסגרת שיחות שתוכל להוביל ליעד הזה, בין אם מדובר במשא-ומתן הישראלי-פלסטיני, בדיאלוג הסורי-ישראלי או בדיונים שצפויים להתחדש - ואני מקווה כי זה יקרה בקרוב - בין ישראל ללבנון.

לשלושה מסלולים אלו של תהליך השלום מוכנה צרפת לספק ערבויות ולגייס לטובתם את הדיפלומטיה שלה, את משאביה ואת חייליה, כפי שהיא כבר עושה בדרום-לבנון בשיתוף עם שותפים אירופיים נוספים. זוהי הרוח שבה תקבל על עצמה צרפת את נשיאות האיחוד האירופי החל מ-1 ביולי הקרוב, ובה תפעל לחיזוק יחסי ישראל והאיחוד האירופי, ותשתתף בעבודת הקוורטט.

אתם יכולים לסמוך על צרפת. אני יודע שבישראל מקשיבים רק לעצתם של ידידים ובני-אמון אמיתיים. אני גם יודע שבעבר שאלתם את עצמכם לא פעם אם אפשר לסמוך על צרפת. אני מבקש מכם לסמוך עלינו, כי אנחנו רוצים לעזור לכם.

ושוב, לא באתי לכאן כדי להטיף לכם מוסר. החובה לעשות שלום מוטלת על מנהיגי העמים הישראלי והפלסטיני. אך אתם, הצדדים לשלום, צריכים לדעת שתוכלו לסמוך על כך שאירופה תסייע לכם להתקדם להסכם הקבע: ביטחון לשתי המדינות, פיצוי ויישוב מחדש של הפליטים, סיוע לבנייתיה של מדינת חוק פלסטינית, תמיכה כלכלית וכספית בשלום. זוהי הרוח שבה צרפת תעשה כל שביכולתה כדי להביא להצלחת

פרויקט "האיחוד למען הים התיכון", פרויקט שהיא מציעה לכל עמי אירופה והים התיכון. עד כמה שידוע לי, ישראל היא מדינה ים-תיכונית.

ברוח זו תעשה צרפת את כל שלא ידה גם למען הצלחתו של פרויקט "האיחוד למען הים התיכון", פרויקט שהיא הציעה לכל עמי אירופה והים-התיכון. האתגר עצום, כי מדובר בהתווית גורל משותף לכל העמים הללו.

פיסגת פריז למען הים התיכון, שתתכנס ב-13 ביולי הקרוב, עשויה לתת תקווה לכך שיום אחד מה שמפריד בינינו יפחת ממה שמאחד בינינו. היא תבטא רצון משותף ליצירת קשרי סולידריות הדוקים יותר בין כל העמים, ותעיד על כך שהחלום העתיק של איחוד ארצות הים התיכון לא מת, אלא להפך, הוא חי מספיק כדי להרים שוב את העולם כלפי מעלה.

ישראל, הרשות הפלסטינית, לבנון וסוריה תמצאנה במסגרת זו את מקומן לצידן של מצרים, של ירדן ושל מדינות צפון-אפריקה הערביות. או אז, חברים יקרים, נוכל אולי לקוות כי יום אחד יחדלו ילדיו של הים התיכון לשנוא זה את זה - כי יש עוד דברים חוץ משנאה, זה צריך להיפסק - ולרצות לנקום מרגע לידתם את סבל אבותיהם; לא זה מה שאנשים צריכים ללמד את ילדיהם.

ברוח זו תתמוך צרפת בכל כוחה בתכניות הגדולות לפיתוח כלכלי איזורי שקרובות לליבו של הנשיא שמעון פרס. כן, יש לנו צורך בפרויקט "עמק השלום"! היש סמל יפה יותר לשלום מאשר השותפות במקורות המים, מקור כל חיים, בין שלושת העמים, הישראלי, הפלסטיני והירדני?

במזרח התיכון מעורבים ונאבקים זה בזה מזה אלפי שנים עמים שתרמו לכלל האנושות את ההגות הנעלה ביותר, את הדתות היפות ביותר ואת הידע החשוב ביותר. במזרח התיכון כל העמים, כולם, מדברים בתפילותיהם על אהבה, על צדק ועל שלום. במזרח התיכון כל העמים אוהבים את החיים. כולם בניו של אברהם. לכולם משותף התנ"ך. ולאור כל זאת נמשיך להילחם עוד אלף שנים?

כמי ששטו מאותו המעיין - כי אתם הרי שתיתם מאותו המעיין - וחולקים במקרים כה רבים היסטוריה משותפת, לעמי המזרח התיכון יש כל מה שדרוש כדי להבין זה את זה ולהסתדר זה עם זה. והאדמה הזאת שעליה הם נלחמים בכזה ייאוש, האדמה הזאת שממנה צמחו, האדמה הזאת שבה טמונים מתיכם, האדמה הזאת שעליה חקוק זכרון סבלותיכם ושמותיכם - וסלחו על דבריי - בהם אתם כולכם דומים כל כך, האדמה הזאת, שכאשר רואים מה הושג כאן, בישראל, מבינים את מה שהיא יכולה להניב בעזרת תבונה, עבודה ואומץ, האדמה הזאת, אדמתכם, שהייתה יכולה להפוך לגן עדן לכולם ושהייתה יכולה לאפשר ניצחון על האומללות לולא הייתה נהרסת במלחמה לעיתים כה קרובות, האדמה הזאת, אדמתכם, שהייתה יכולה להיות כל כך פוריה לו היו הכל עובדים אותה יחד במקום להקיז עליה את דמם של חפים מפשע - מן הראוי שהאדמה היפה הזאת תאחד בין העמים במקום לשלח אותם זה בזה.

אם יירדו לעמקי נפשם, יחקרו את עצמם בנוגע להיסטוריה שלהם, לאמונות שלהם ולערכים שלהם, אם יביטו בפסל שעתידי להיבנות בירושלים בידי שני אמנים צרפתים, ספר של שלום לעמי הספר בעיר הספר, אם יעשו את כל הדברים הללו, לא ירחק היום - ואני בטוח בכך - שאנשי הארץ היפיפיה הזאת ימצאו סיבות רבות יותר להידבר על מנת לעשות שלום מאשר לשנוא כדי להמשיך ולהיאבק זה בזה.

יהודים, נוצרים או מוסלמים יזכרו אז בדברי הנביא ישעיהו:
"וְגַלְתִּי בִירוּשָׁלַם, וְשִׁשְׁתִּי בְעַמִּי; וְלֹא-יִשְׁמַע בָּהּ עוֹד, קוֹל בְּכִי וְקוֹל זְעָקָה.
וּבְנוּ בָתַיִם, וְיִשְׁבּוּ;
וְנָטְעוּ כַרְמִים, וְאָכְלוּ פְרִיָם.
לֹא יִגְעוּ לְרִיק, וְלֹא יִלְדוּ לְבָהֳלָה".

אני רוצה לומר זאת לכם מעומק הלב, כידיד יקר ללא-דופי של מדינת ישראל: החזק הוא שצריך להושיט את ידו, ואלו שעשו דרך כדרך שעשיתם אתם בששים השנה האחרונות, וניצחו בכל המלחמות, מי שכך עשו צריכים להיות מנצחי השלום, לרצות בו יותר מכל אחד אחר. אתם צריכים להראות את הדרך, ואם יורשה לי לומר, מעומק לבי, אומר שצרפת לא תנטוש אתכם בדרך הזאת, שהיא תהיה ידידתכם, שצרפת מעריצה אתכם, שצרפת מכבדת אתכם.

תחי צרפת, תחי ישראל.
יחי השלום בין ישראלים ופלסטינים, שהוא צורך חיוני לשלום העולם. אני מודה לכם.